

Víš, kolik
masek
vídáš?

PETR
CASANOVA

LEŽ.

*Proč milujeme ty, kdo nás zraňují,
a zraňujeme ty, kdo nás milují*

FIRSTCLASS
CINEMA

Právě jste otevřeli
ukázkou z knihy L.E.Ž.

Dalších 300 stran
naleznete v knize,
kterou můžete
zakoupit [zde](#).

LEŽ.

*Proč milujeme ty, kdo nás zraňují,
a zraňujeme ty, kdo nás milují*

PETR
CASANOVA

*Kam se poděla láska?
Neříkej, že umřela.
Láska nekončí přirozenou smrtí.
Lásku zabíjejí tři vrazi.
Jmenují se Lhostejnost, Ego a Žluklost.*

*L. E. Ž. mají společného rodiče. Dábla.
Proto je lež tak slizká, ale i tak bolestná.
Tak lehce jde z úst a tak špatně ze srdce.*

*Přitom když nám Dábel, otec všech lží,
něco sděluje, ani trochu nelže.
Dábel vždy říká pravdu.
Pravdu o člověku.*

I.

**PRVNÍ VRAH LÁSKY:
LHOSTEJNOST**

Problém #1: V OČEKÁVÁNÍ

Motto:

*Uzdrav se před tím,
než budeš mít děti,
aby se jednou Tvé děti
nemusely uzdravovat z toho,
jak lhostejný jsi rodič.*

Japonci věří, že všichni máme tři tváře.
Jednu vystavenou pro cizí lidi.
Druhou připravenou pro blízké.
Třetí schovanou jen pro sebe.
Tu třetí nikomu jinému neukazujeme.
Což ale neznamena, že ji nikdo jiný nezná.

ZNÁT TĚ

„Nevěř mu... Lže Ti... Ublíží Ti...“

Neměřil jsem ještě ani centimetr, když jsem to chtěl zavolat. Varovat mámu.

Ale neřekl jsem nic. Chtěl jsem žít. Chtěl jsem se narodit. Kdyby máma znala pravdu, možná by mě zabila.

Dovolte, abych se představil. Moje jméno bude Emilián. Máma už ví, že je těhotná. Táta ještě ne. Není to jediný rozdíl v neznalostech mezi nimi. Táta je ženatý. Máma to ještě neví. Ovšem já ano. Víم vše, co se týká mého táty. Jsem přece výtažek jeho Já, extrakt jeho esenciálních rysů. Ale také jsem už součástí mé mámy, do jejíhož vajíčka jsem pronikl a v němž se rozvíjím. A tak jsem celý táta, a přitom cítím s mámou.

HOVORY S ĎÁBLEM

Táta je lhář. Víím, že to považuje za normální a přirozené. A má svým způsobem pravdu. Když mu Ďábel našeptával, ať mámu od začátku jejich známosti klame, argumentoval: „Neboj, nebudeš jediný. Lhát je nejen normální a přirozené, ale dokonce prospěšné a potřebné.“

Ďábel popisuje lež jako *strategii přežití*. Lhát podle něj znamená *předstírat* s úmyslem získat výhodu či chránit se před nevýhodou. „Rozhodni se pro lež,“ vábí Ďábel. „Ohnutím slova si přisoudíš úspěchy, kterých jsi ve skutečnosti nedosáhl, schopnosti, jimiž ve skutečnosti nedisponuješ, vlastnosti, které ve skutečnosti nemáš, zisky, jichž jsi ve skutečnosti nenabyl. Změnou slova můžeš být, kýmkoli chceš. Po jaké masce toužíš?“

Táta chtěl být vždy dobrý chlap, přítel. A tak mu Ďábel dal takovou masku. Táta se tvářil jako přítel, ale zradil. Cítil se zle. Ale Ďábel tu byl znova a říkal mu: „On si to zasloužil.“ „To není pravda,“ oponoval táta.

„Není důležité, jestli je to pravda. Lež je Tvůj obranný mechanismus. Věř mi, že zradit kamaráda je vždy jednodušší, jsi-li přesvědčen, že si to zaslouží. Ano, je to sebeklam, ale chrání Tě před svědomím a duševní částí Tvé identity. Tou, která Ti říká, že ses nezachoval správně. Její vinou chápeš, že jsi podvedl sám sebe, ale sebeklam Ti umožní odpustit si, vidět svět i život jen v tom světle, které Ti vyhovuje. Udržíš si tak vnitřní štěstí a radost. Každý člověk si o sobě rád myslí, že je hezký, chytrý, vtipný, vzdělaný, úspěšný, neboť pak se mu lépe žije. Pamatuj: *Se lží se lépe žije*,“ špitl.

Ďábel měl mocnou řeč. Její nejsilnější bod: „Lhát nemůže každý. Schopnost lhát je přímo spojena s inteligencí.“

Ďábel tvrdí, že čím chytřejší je tvor, tím spíše využívá lež; jeho metoda je tím propracovanější a odolnější vůči odhalení. „Lež zkrátka znamená víru, že *jsem chytřejší než Ty*.“

„Protože jsi Ďábel a já člověk?“ znejistěl táta.
Odpovědí mu byl smích. „I člověk může být Ďábel.“
„Stejně tak člověk může být Bůh?“ řekl táta.
Ďábel si odplivl. „Člověk je součástí přírody, součástí lži.“
„Přírodu vytváří lež?“
„Jistě!“ usmál se Ďábel. „Copak si myslíš, že lež je vynálezem člověka? Ach, Ty hloupý...“
Načež přilnul k tátovi. Čichal, čichal, až se rozchechtal.
„Jsi plný bakterií – plný lži. Přirozeností bakterií je předstírat, že jsou součástí hostitelského ústrojí.“
„Aby je neodhalila imunita,“ přisvědčil táta.
„Nebo hmyz řádu *Phasmatodea*. Strašilky. Přirozeně se vydávají za větve a listy. Copak neznáš mimikry chameleonů a chobotnic? Nevíš, že predátoři podvádějí svou kořist? Co teprve dravé ryby rodu *Anomalopidae*? Zneužívají fluorescenční, světélkující bakterie k přivábení menších ryb,“ vypočítával ďábel, komu všemu se vyplatí klamat – za pomoci proměn tvarů, barev, pachů, zvuků.
„Nedělají to z rozmaru,“ odušil táta.
„Jistěže ne,“ přikývl Ďábel. „Je to jejich přirozenost, samozřejmost, ale i cesta k přežití. Pamatuj: *Lež je nutnost*.“
Táta se ošíval. Nebyl ještě poražený. Ale brzy se stal.
Ďábel mu totiž představil krále lhářů v přírodě.
„Až polovina všech druhů kukaček má vlastní reprodukční cyklus založený na lži. Potřebují lhát, aby přesvědčily cizí ptačí matku, že jejich vejce nakladené do jejího hnízda i poté vylíhnutý kukaččí potomek jsou ve skutečnosti *její vlastní*. Aby se to podařilo, musí matka-kukačka snést takové vejce, které bude ostatním vejcím v hostitelském hnízdě podobné velikostí, tvarem i barvou. Současně musí jedno původní vejce z hnízda odnést, schovat či zničit, aby cizí matka nepojala podezření rozdílným počtem vajec.“
Ďábel pokračoval zapáleně, fascinovaný tímto ptákem.
„Kukačky mají lež prokazatelně v genech. Mládě narozené v cizím hnízdě je totiž schopno okamžitě přesvědčovat ne-

vlastní matku, že si zaslouží nejvíce péče ze všech mládat. Dokáže zbarvit svůj zobák tak, aby byl jasnější, na pohled zdravější, a hlásal: „Mámo, tady! Do mě se vyplatí investovat!“ Zároveň je kukaččí mládě schopné naposlouchat zvuk svých nepravých sourozenců a záhy pochopit, jak skřehotá mládě hostitelského ptáka, když nejvíce hladoví...“

Ďábel přerušil řeč. Zadíval se na tátu. „Přestaň o lži pochybovat. Lidé jsou chytřejší než všechny ty jmenované druhy dohromady. Mají svůj vlastní způsob lhaní a lžou vědomě.“ Ďábel toho řekl tátovi dost. Jen jedno ne. Že lidé mají také nástroje k pochopení toho, že se je druhý pokouší obelhat. Mají pro to *cit*.

Ten však dokážou přebít *rozumem*. Příběhem, který si v momentě odhalené lži začnou vyprávět. Svým vlastním vymyšleným příběhem sebeklamu, kterým z pasti lži nevyjdou. Jako moje máma.

BÝT V OČEKÁVÁNÍ

„Jsem v očekávání.“ Když tu větu máma s radostí vyslovila, mínila tím: „Jsem těhotná.“ Ve skutečnosti máma v očekávání byla i duševně. Očekávala totiž, že táta zareaguje stejně – s radostí.

Záhy pochopila, že její očekávání způsobilo problém. Že i fakt, že je těhotná, znamená problém.

„Cože?“ zpražil ji táta jedovatým pohledem. „Žertuješ? Narafičilaš to na mě? Zapomeň na to! Dítěte se zbav!“

Práskl dveřmi a máma zůstala jako opařená.

„Co to bylo? Kdo to byl?“ Tátu nepoznávala.

Jaký paradox!

Právě v té chvíli to totiž konečně byl on. Autentický on.

Ale máma tomu neuvěří. Spustí si v hlavě smyčku sebeklamu. „To nemůže být pravda. Určitě se to vysvětlí...“

INTUICE S DÍTĚTEM

„Nevěř mu... Lže Ti... Ublíží Ti...“

Copak jsem to mámě mohl vnuknout, když se táta po nějaké době ozval a „omluvil“?

„Nemyslel jsem to vážně,“ popřel to, co ve skutečnosti vážně myslel. To jediné, co za dosavadní vztah myslel vážně.

Nebude mi z toho dobře – z mého vlastního mlčení a spoluviny. A tak dobře v těhotenství nebude ani mámě.

Jsem sice biologickým produktem táty a lži, ale každý další den mě víc a víc pojí s mámou. Může za to pupeční pouto. Tím mě totiž máma stále víc živí a mění. Nazpět se tím též poutem snažím živit a měnit i já ji. Ona mi dává život a já se snažím o totéž.

Někdo tomu říká *hormonální změny v těhotenství*. Ale jde o mnohem víc. Nastávající matka mnohem víc vnímá, cítí. Není divu, když v jejím nitru roste další bytost – další cit, další touha žít, další zdroj informací.

A tak se v nastávající matce zesiluje *intuice*, ten vnitřní hlas „odkudsi“, který říká, co je správné, i když možná bolestné.

Někdo jiný na mém místě by to možná mámě prozradil. „Nevěř mu... Lže Ti... Ublíží Ti...“ Já to nedokázal.

Snad proto, že bolesti měla už moc. Ale možná tato sebeobhajoba je spíše sebeklam. Mámě jsem prostě lhal.

Chtěl jsem přijít na svět. Chtěl jsem, aby ji nenapadlo vzít si život, a se svým životem vzít i ten můj.

Ale možná i mně něco pošeptalo: „Nedělej to.“ A nebyl to Dábel. Spíše Bůh. Příroda.

Někdy je těžké rozeznat, co je Dábel a co Bůh. Dábla totiž máme spojeného s peklem – spalujícími plameny a bolestí. Ale tím, co v životě nejvíce bolí, je někdy pravda. I příroda sama. Máma to poznala, když jela na sál.

Je dobře, že na to ženy nejsou samy. Že v porodním procesu jsou úzce spjaté s dítětem, ale také s přírodou a ona s nimi. Mámy totiž s porodem, a já byl jako dítě u toho, čeká nepředstavitelná bolest. A lidský rozum nesnáší bolest. Přirozeností lidskému rozumu je naopak vyhýbat se či vzpírat se bolesti. Každému rozumnému člověku připadá nerozumné dobrovolně podstupovat bolest.

Mámy musejí... Jinak by nikdo z nás nepřišel na svět. Jinak by lidský rod vymřel. A s ním část pozemského života. Část Matky přírody. Část Boha.

Proto s počátkem mateřství přirozeně zesiluje *intuice*, ten hlas života, přírody, který ženu den za dnem posouvá mezi Bohy-Stvořitele. Na samém prahu její bolesti žena vykoná zázrak. Porodí nový život.

V ten moment lidská matka zcela splyne s Matkou přírodou a stane se součástí procesu Tvoření. V ten moment je Matkou přírodou samou, protože i Matka příroda s nepředstavitelnou bolestí, ale současně i láskou protlačuje semeno (rostliny) skrze (zeminu) lůno Země, stejně jako máma mě samotného skrze své vlastní lůno.

Bolest kombinovaná s láskou. To je příběh přírody, života, ale také člověka. Tak by se mohl jmenovat příběh i mé mámy. Avšak nejen její.

Máma totiž nebyla jedinou ženou v tomto příběhu.

POD MASKOU SÁM SEBOU

„Dítěte se zbav!“ Od chvíle, kdy táta toto zařval do prásknutí dveří, až do chvíle, kdy se táta za svá slova „omluvil“, kráčel z mámina bytu domů.

Doma bylo tam, kde na něj čekala jeho manželka. Ta, o níž máma nevěděla a která nevěděla o mámě.

Než táta odemkne dveře jejich bytu, vychladne. A hlavně se vrátí do své masky. Do masky pro svou manželku.

Můj táta měl mnoho masek. Všechny si nasazoval proto, aby pod nimi mohl být sám sebou. Nerušeně sám sebou. Kdyby totiž táta žádnou masku neměl, okolí by ho takového, jaký pod vlivem Dábla byl, nemuselo přijmout.

Když táta poznal mámu, vnukl mu Dábel, aby mámě nepřiznával, že je ženatý.

„Nemůžeš, nesmíš! Jí přece může vadit, že jsi ženatý. Nezačala by si s Tebou. A Ty chceš, aby si s Tebou začala.“

Táta vnitřně přikyvoval.

„Proto k ní nemůžeš být upřímný. Nesmíš!“

Od toho okamžiku měl táta před mámou masku *osamělého a nemilovaného muže*.

Ani jedním nebyl. Měl manželku, která ho milovala.

On ji však nemiloval. A nemiloval ani mámu.

Táta, jak Dábel popsal, byl s manželkou jen „napůl šťastný“.

„Proto by sis měl najít milenku. Takovou, díky které budeš úplně šťastný!“ naváděl Dábel.

„Toto je ona,“ ukázal na mámu. „Ta Ti to vyplní. I s ní budeš jen napůl šťastný.“

A když viděl tátu v rozpacích, spustil své dábelské počty.

„Napůl šťastný s jednou ženou *plus* napůl šťastný s druhou *ve výsledku znamená* být úplně šťastný s oběma.“

Tak to tátovi vysvětlil Dábel.

Ve skutečnosti táta nebude šťastný.

Šťastný bude jen Dábel sám, jak člověka převezl.

Ale tak už to bývá.

Tátu povede tak, aby se nehodlal rozvést ani být své manželce věrný.

„Jen tak budeš úplně šťastný,“ pravil Dábel. „Bez manželky nebo milenky budeš znovu jen napůl šťastným.“

A táta toužil po celém štěstí. Chtěl obojí, všechno.

Dábel chce vždycky *pouze všechno*.

Z očekávání ke zklamání

*Ušetři se polovičatého života.
Chop se toho, co není vysněné,
ale skutečné a pravé.*

VYBRAT SI PRÁVĚ TEBE

„Nevěř mu... Lže Ti... Ublíží Ti...“

Proč jsem vlastně ty věty měl mámě vnuknout? Proč je nebyla schopna vycítit vlastní intuici?

Odpovědí je minulost.

Máma odmalička vyrůstala v prostředí, pro které „nikdy nebyla dost dobrá“. Okolní lidé v ní vytvářeli a prohlubovali pocit, že její hlas není důležitý a nemá být slyšet.

Její dospělé vztahy přirozeně obsazovali muži, kteří ji lehce přesvědčili, že její názor je špatný, hloupý a nepodstatný. Nepotřebovali na to vynaložit zvláštní námahu. Jste-li celé dětství vychováni v tvrzení, že „nic neznamenate“, věříte pak v dospělosti každému, kdo s Vámi tak nakládá.

Mámě Ďábel rád šeptal: „Nestojíš za nic.“

Ale máma Ďábla poznala – nebylo jí s ním příjemně. Příjemněji jí bylo samotné. A tak se vztahům počala vyhýbat. Získala zaměstnání jako servírka v restauraci, kde se cítila vlastně přirozeně. O názor ji nikdo nežádal a její život běžel podle toho, co chtěli hosté.

Zvykla si být nic. Ale také poznala, že když se usmívá, pro někoho občas znamená něco – někdo ji občas ocení.

„Dábel se však mámy nevzdal. Rád ji zpochybňoval.

„Proč myslíš, že jsi od tohoto strážníka dostala štědré spropitné a od jiného ne?“

Máma nevěděla.

„Nejspíš se dost nesnažíš, aby s Tebou všichni byli spokojeni. Musíš se víc snažit, víc usmívat, víc posluhovat. Ukazuj víc své dobré srdce. Čím lépe se k lidem budeš chovat, tím lépe Ti lidé budou oplácet,“ chechtal se Dábel, zatímco máma poznávala, že to není pravda.

Snažila se mít co nejlepší srdce. Snažila se všem vyhovět. Vždy se však našel někdo, kdo si jí ani pak nevážil. Někdy to byl host, jindy byl Dábel v jejím nadřazeném.

Máma, posedlá Dáblem, byla zoufalá. Zašla tak daleko, až se zařekla, že se ke každému bude chovat naprosto stejně. Bez rozdílu. I tak reakce druhých byly rozdílné.

Někdo ji peskoval tu za nedosolenou, tu přesolenou polévku, ačkoli byla v pořádku, jiný se nad polévkou mile usmíval, byť byla nedosolená či přesolená.

Dábel mámě neřekl, že reakce druhých lidí nemůže spojit se žádným očekáváním. Jak se totiž lidé chovají, to záleží vždy na nich. Na jejich náladě, potřebě, výchově, vzdělání, hodnotách. Neřekl to mámě, protože věděl, že přijde táta. A chtěl, aby si *jeho* milé chování *vzala osobně*. Aby si myslela, že *jeho* milé chování je dané tím, *jak úžasná je*.

PRVNÍ PRŮŠVIH: V KONTEXTU

„Co byste mi doporučila?“ řekl táta nad jídelním lístkem. Na to ještě byla vycvičená. Sdělila pokrm, který kuchař potřeboval prodat.

„Skutečně?“ zaskočil ji táta. „Ochutnala jste? Jaké to bylo?“ Na to už připravená nebyla. Na to od dětství nebyla zvyklá. Někomu OPRAVDU záleží na jejím názoru.

„Tak já na Vás dám!“ odzbrojil ji nakonec.

Táta jedl, pil, ptal se, zajímal a byl jako nikdo předtím. Tak jiný. Tak laskavý, zdvořilý. „S dobrým srdcem,“ napadlo ji, samotnou s dobrým srdcem. „Je mi *něčím* tak blízký..“

Nevěděla, že ji objímá Dábel.

„Neumíte si představit,“ řekl táta, „jak smutný je osamělý život. Pořád sám, na cestách,“ díval se do jejích očí. Dábel v něm pragmaticky sledoval zorničky, zda a jak reagují.

Z toho poznal, kdy máma zrcadlí. Tedy kdy táta říká právě ta slova, která máma ráda slyší. Věděl, že v takovém slově či kontextu našel další klíč k odemčení brány její důvěry, respektive jeho důvěryhodnosti u ní.

S každým rozšířením zorniček věděl, že promlouvá nikoli k rozumu, ale k srdci – k jejímu dobrému, a tudíž křehkému místu. Každé srdce je křehké tam, kde ještě není uzdravené. Kde při doteku zazní bolest. Jako tehdy, když...

„Ne, umím si to představit,“ vyhrkla máma.

Bingo! Brána otevřena. *Takže tato žena je osamělá, citlivá na lásku a opuštění...*

Táta ji vzal za ruce.

„Vida, máme tolik společného,“ řekl slovy Dábla a nezaujatého posluchače by to zatahalo za uši. Mámu ne. Máma už nevníkala rozumem. Nerozpoznávala pravdu a lež.

„Neumíte si představit, jaké to je...“ – na jednu stranu.

„Máme tolik společného...“ – na druhou stranu.

Protimluv ve dvou po sobě jdoucích větách by pro rozum byl důkazem Dáblovy hry s máminým srdcem. Důkazem manipulativního hledání *emocionální struny*, po jejímž nalezení už může lhář dělat s obětí cokoli.

Táta tu strunu objevil: Máma se nikdy pro nikoho necítila být důležitá. Stále jen kolečko v soukolí.

A tak si táta natlačil na obličej masku člověka, pro kterého byla nejen důležitá, ale přímo nepostradatelná.

„Miluju Tě,“ špitl. „Jsem s Tebou tak šťastný. Žijme spolu!“
Bože! Máma se rozplakala radostí. Dábel ji měl v moci.

S odstupem času si máma nemohla odpustit, proč ji vůbec nenapadlo položit otázku: „A nejsi ženatý?“

Jenže ona automaticky očekávala, že ženatý není.

Jak to Dábel dokázal?

První průšvih, spojený s automatickým pozitivním očekáváním, se v psychologii nazývá *kontextový*. Jde o schopnost lháře lhát tak, abyste o pozadí jeho slov nepochybovali.

Dovolíte příklad?

Jistě pro Vás nebude znamenat větší problém odpovědět na otázku: *Kolik zvířat od každého druhu vzal Mojžíš na palubu své Archy před Potopou světa?*

Slyším Vás vykřikovat: „Přece pár! Od každého druhu jednoho samce a jednu samičku.“

Promiňte, takovou hloupost myslíte vážně?

Mojžíš přece žádnou zvěř na loď neodváděl. To byl Noe.

Proč jste tedy odpověděli tak rychle a tak chybně?

Protože lidský mozek se rád chová automaticky. Rychlou automatickou odpovědí si šetří zbytečnou námahu. Proč by měl o stejné otázce znovu důkladně přemýšlet, když může správnou odpověď vyhrknout po přečtení pár slov?

Stačí, aby si mozek spojil *zvěř + Archa + Potopa* a okamžitě mu naskočí *Bible*. Biblický kontext automaticky říká, že na *Arše* při *Potopě* byla *zvěř*, pravdivost kontextu je tak validována, ověřena, a my považujeme otázku za fakticky oprávněnou a správně položenou, jakkoli je nesmyslná.

Tak je to s každým uspěchaným emocionálním závěrem při použití správných klíčových slov. Dábel to ví. Proto navedl tátu k poznání máminy emocionální struny *rodinného štěstí, lásky a souznění*, jež nikdy nepoznala a vždy jí chyběly. Dábel tátovi prozradil, že je to struna, přes níž bude mámu ovládat. Která ji učinila emocionálně citlivou. Která říká, po čem touží, a pokud to dostane, udělá všechno pro to, aby to už neztratila. Ta struna se nazývá *Bez tohoto už nechci žít*.

DRUHÝ PRŮŠVIH: V OMLouvÁNÍ

Emocionální struna je jako jizvení. Nejdřív bolest, ale pak hojení. Drnkat na tu strunu však je jako dráždit uzdravující se jizvu. Vyvolávat bolest i naději hojení, ale nikdy úplně nedovolit, aby se zahojila. Právě to umí lež.

Používání správných Ďáblových slov pro pofoukávání máminy bolístky způsobilo, že mámu vůbec nenapadlo zpochybnit to, že by táta nemusel být ten pravý. Mluvil rajsky jako nikdo předtím. Mluvil jako pravý partner.

Proto mámu ani nenapadlo, že by mohl být ženatý. Copak by ženatý muž takto mluvil?

Tím Ďábel obsadil i máminu mysl. Zatímco táta využíval *kontextovou metodu*, máma tonula v *omlouvání*.

To když se táta odmlčel v některých fázích dne nebo týdne. Nebo když měl o každém víkendu nebo Vánocích „práci“. Nebo když se od mámy za podivných okolností vytrácel. Nebo když se zamotával do vysvětlení, proč změnil názor a rychle odchází, ačkoli ještě před přijetím čísi SMS zprávy tvrdil, že s mámou zůstane dnes dlouho.

„Jsem s Tebou tak šťastný,“ říkal a nahrával jí na smeč, aby se tedy zeptala: „Tak proč se mnou dál *nejsi*?“

„Nejraději bych od Tebe neodcházel,“ žvanil, ale máma se zase nezeptala: „Tak proč ode mě *odcházíš*?“

„Jsi to nejdůležitější, co mám,“ bezostyšně lhal a máma znovu neviděla příležitost se zeptat: „Tak proč je pro Tebe stále důležitější *něco jiného nebo někdo jiný*?“

Táta tvrdil mámě, že je jeho prioritou, ale mámě nedošlo, že priority nebývají v žebříčku na posledním místě.

Mámu nenapadlo, že by ji táta vodil za nos. A pokud ji to napadlo, tu myšlenku zahнала. Měla přece to, po čem vždy toužila a čeho se jí v dosavadním životě nedostávalo. Měla to na dosah a už si to nechtěla dát vzít – svou hloupostí.

Ano, Dábel jí šeptal, ať raději nepřemýšlí, ať se nepouští do roztáčení kol rozumu. Ať věří svým pocitům.

„Copak je Ti s ním zle? Podívej se do jeho tváře. Zeptej se sama sebe: Opravdu ho chci naštvat? Opravdu ho chci od sebe odehnat? Nemiluji ho snad? Není to ta osoba, po níž jsem celý život toužila a nyní ji mám? Není to ta osoba, se kterou jsem chtěla strávit celý zbytek života? Nejsme spolu šťastní? Není na mě hodný? Nezažili jsme už dost krásných chvil na to, aby mě přesvědčil, že ho nemohu ztratit? Není snad pro mě důležité mít toho muže ve svém životě? Musím ho provokovat, očekávat od něj víc? Proč raději nepřijmu, co je, proč nepocítuji větší vděčnost a potěšení z každé chvíle, kterou máme to štěstí společně trávit? Vždyť ten muž mohl být jinde s někým jiným, ale teď je tady s Tebou, vybral si Tě! To Ti nestačí?“

Ďábel se stará o to, aby oběti lhářů ovládla zvláštní němota, ale také hluchota a slepota.

Lež je totiž slyšet. A hlavně, lež je vidět. Je vidět na rozporrech mezi slovy a činy. Co lhář říká, neodpovídá tomu, co dělá. Slova a činy lháře si protirečí. K tomu, aby oběť prozřela, to však nestačí.

Je tu přece emocionální struna. Ta jizva, která zabolí, když lhář zpočátku málo, poté hodně zadrnká.

„Prostě můj život – pořád na cestách,“ tvrdil táta zpočátku.

„Mám ještě jiné starosti. Přátele, rodiče, blízké,“ vymlouval se pak. „Ne, seznámit Tě s nimi zatím nemohu. Až později. Kdy? Až bude správný čas. A ten v tuto chvíli není.“

Až při mámině naléhání vyjekl: „Pozor! Takhle si už vztah tedy nepředstavuji!“ Jako by řekl: „Chceš se rozejít?“

Věděl, že máma zmlkne. Rozchod si nemohla dovolit.

A tak se naučila mlčet. A raději tátu rovnou omlouvat.

„Má toho moc. Mohu za něj být vděčná. Když jsem na něj čekala celý dosavadní život, počkám ještě další týden.“

Přičemž jí omlouvání vlastně ani nedělalo potíže.

Omlouvání je druhým průšvihem, spojeným s pozitivním očekáváním. Pro dobré srdce, jaké měla máma, je omlouvání naprosto přirozenou samozřejmostí. A to nejen proto, že máma nechtěla být opuštěna, ale také měla dostatečně pozitivní představivost.

Kdykoli mámu zabořilo srdce, požádalo promptně rozum, aby se pokusil tuto bolest z momentálního zklamání nebo zranění od táty nějak utišit. To znamená: Vymyslet takové vysvětlení, které by tátu pozitivně omlouvalo a nečinilo bolestnou přítomnost ještě těžší.

A dobrý rozum mámě pomáhal. Jeho představivost dokázala v tátovi vidět přesně takového muže, jakého si máma přála. A tak máma bez výhrad přijímala cokoli. I když táta nepřišel, byť to mámě slíbil, mámin rozum našel milující odůvodnění. Ne proto, že by to byla pravda, ale proto, že si máma přála, aby to byla pravda. Když si člověk něco skutečně hodně přeje, dokáže si to i představit tak sugestivně, že mu to připadá jako pravda.

A tak se stalo, že táta nebyl tím jediným, kdo mámě lhal. Máma se metodou omlouvání naučila lhát sobě také.

Ďábel se chechtal už dvojnásob...

Všechno, co Ďábel tátovými ústy říkal, byl jen sen. Všechno, co si máma Ďáblými vizemi představovala, byl taky jen sen. Ale máma ten sen milovala a chtěla, aby pokračoval. A táta taky. Oba se vlastně zdáli šťastní. Jenže zdání je jen klam. Klam je sen. A sen se dříve či později rozplyne. V případě mámy se to stalo v den, kdy se náhodou dozvěděla o tátově manželství.

Otřásl to s ní.

Nevěděla, co dělat.

Co dělat s informací, že je tu *další žena*, jiná než ona.

Toho dne máma přestala mluvit. Začala přemýšlet o to víc.

A tak se jí mohl definitivně zmocnit Ďábel.

Na ten moment totiž čekal.

Právě jste dočetli
ukázkou z knihy L.E.Ž.

Dalších 300 stran
naleznete v knize,
kterou můžete
zakoupit [zde](#).